

MARTA MIŚKIEWICZ

Działalność Oddziału Łódzkiego Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w latach 1972-2003

Streszczenie

Społeczny Komitet Walki z Gruźlicą miasta Łodzi powstał w 1958 roku, jako jedna z 18 społecznych instytucji do walki z gruźlicą w kraju. W 1972 roku, po utworzeniu centralnej organizacji w Warszawie nastąpiło formalne przekształcenie Komitetu w Oddział Łódzkiego Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc. Pozostała jednak ta sama siedziba, te same założenia i działacze z wieloletnim doświadczeniem w prowadzeniu akcji oświatowych. Oddział łódzki współpracował z lokalnymi organami administracji, placówkami zdrowia, placówkami oświatowo-wychowawczymi i organizacjami społecznymi. Organizowano odczyty, pogadanki, wystawy oraz projekcje filmowe; nadawano audycje z taśm magnetofonowych i komunikaty przez radiowęzły. Rozdano tysiące egzemplarzy materiałów propagandowych. Działalność Komitetu nasilała się w czasie pierwszych 10 dni grudnia każdego roku, w okresie obchodów Dni Przeciwigruźliczych. Pomimo trudności organizacyjnych, finansowych i kadrowych, które szczególnie dotkliwie utrudniały działalność Społecznego Komitetu w Łodzi w latach 90-tych ubiegłego wieku, organizacja funkcjonowała przez pełne trzy dekady, aż do 2003 roku.

The activity of Lodz Branch of Social Committee against Tuberculosis and Lung Diseases from 1972 to 2003

Abstract

The Social Committee against Tuberculosis in Lodz was founded in 1958 as one of 18 social organizations with common goal to fight tuberculosis. After the Central Board in Warsaw was established in 1972, the Committee of Lodz became one of many branches of Social Committee against Tuberculosis and Lung Diseases. What remained was the same premises, guidelines and members with experience of many years in running educational campaigns. The Branch in Lodz cooperated with organs of government, health care and educational institutions and social organizations. The Committee organized lectures, talks, exhibitions and film projections; it broadcasted radio-plays and announcements. The Committee gave away thousands of promotional materials. The organization was especially active during first ten days of December during the "Anti-tuberculosis Days". Despite the organizational, financial and personnel difficulties in the 90-ties of 20th century – the Committee in Lodz worked for three full decades up to 2003.

Słowa kluczowe: Oddział Łódzki Społecznego Komitetu do Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc, ftyzjatria w Łodzi, gruźlica, choroby płuc.

Key words: Lodz Branch of Social Committee against Tuberculosis and Lung Diseases, phthisiology in Lodz, tuberculosis, lung diseases.

Dnia 16 stycznia 1958 roku środowisko łódzkich społeczników i lekarzy, na czele z prof. Jadwigą Szutową, znaną i zasłużoną w zakresie walki z gruźlicą lekarką, powołało do życia Społeczny Komitet Walki z Gruźlicą (SKWG) miasta Łodzi [1]. Nie była to jedyna tego typu inicjatywa w kraju. W tym czasie na terenie Polski działało w sumie 18 podobnych stowarzyszeń, o zbliżonych celach i metodach ich realizacji [2]. Oddział Łódzki należał do najbardziej aktywnych spośród nich. Łódzka organizacja szczególnie prężnie działała w zakresie wydawania materiałów przeciwgruźliczych (ulotek, plakatów, pocztówek, broszur i znaczków o zasięgu ogólnokrajowym). Komitet współpracował z powodzeniem z prasą i mediami województwa łódzkiego, która to współpraca była szczególnie aktywna w okresie grudniowych Dni Przeciwgruźliczych. Łódzkie stowarzyszenie zajmowało się także organizowaniem koloni dla dzieci oraz letnich i zimowych obozów wędrownych dla starszej młodzieży ze środowisk zagrożonych chorobą [3]. Do jednych z największych sukcesów ośrodka łódzkiego należał zakup ruchomego ambulansu rentgenowskiego w 1961 roku na potrzeby Centralnej Przychodni Przeciwgruźliczej m. Łodzi oraz przeznaczenie funduszy zbieranych razem z redakcją „Dziennika Łódzkiego” na wyposażenie Domu dla Przewlekłe Chorych przy ul. Podgórnej na Chojnach (5-tego Domu Pomocy Społecznej), który został 29 maja 1972 roku przemianowany na im. prof. dr Jadwigi Szustrowej [4].

Komitet w Łodzi aktywnie współpracował również ze swoimi odpowiednikami w całym kraju. W latach 1960-65 pełnił rolę koordynatora społecznej działalności przeciwgruźliczej, tym samym znacznie przyczynił się do utworzenia wspólnej organizacji, której powstanie miało usprawnić przeprowadzanie akcji przeciwgruźliczych [5]. Cel ten udało się zrealizować w 1972 roku, kiedy to powstał Społeczny Komitet Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc z siedzibą w Warszawie, centralne stowarzyszenie zrzeszające wszystkie Społeczne Komitety [6]. Po 15 latach samodzielnej działalności Komitet Łódzki rozwiązał się wraz z powstaniem Zarządu Głównego i przekształcił w Oddział Łódzki warszawskiej centrali. Te same zmiany dotyczyły także wszystkich pozostałych lokalnych komitetów przeciwgruźliczych [2].

Pomimo powodzenia, jakie odniosła akcja walki z gruźlicą w okresie powojennym, w latach 70-tych choroba ta pozostawała problemem społecznym. Podstawowym przeszkodą w procesie zwalczania gruźlicy w Polsce były braki w wychowaniu zdrowotnym społeczeństwa. Bagatelizowanie zagrożenia zarażeniem gruźlicą było w dużej mierze wynikiem sukcesów osiągniętych w leczeniu choroby. Nadal corocznie odkrywano dużą liczbę przypadków nowych zachorowań na gruźlicę, ku zaskoczeniu opinii publicznej. W tej sytuacji podstawowym celem SKWG pozostawało edukowanie o zakaźności gruźlicy, konieczności wczesnego jej wykrywania i systematycznego leczenia oraz przekazywanie informacji o najnowszych metodach leczenia i zachęcanie do niego. Jedną z najważniejszych metod walki z chorobą było angażowanie społeczeństwa do aktywnego udziału w akcjach organizowanych przez Społeczne Komitety [7].

Zebranie organizacyjne Oddziału odbyło się 9 czerwca 1972 roku na ostatnim Walnym Zjeździe Delegatów rozwiązującej się organizacji [8]. Siedziba Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc Oddziału Okręgowego

w Łodzi nie uległa zmianie i mieściła się przy ul. Moniuszki 7/9, w budynku należącym do Specjalistycznego ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc. W omawianych latach funkcję prezesa Oddziału Łódzkiego pełnili: mgr Romuald Szyburski (od 1970 roku), Bolesław Pasiński (od 1986 roku) oraz w ostatnich latach funkcjonowania Komitetu – dr n.med. Bogdan Jankowski. Do członków Zarządu łódzkiego należeli m.in.: dr Jan Warda, mgr Stanisław Niżnik, Władysław Kozulski, Franciszek Konikowski, dr Zofia Tyślerowicz, dr Halina Strupczewska-Januszowa, inż. Zygmunt Bagiński, red. Gustaw Markun, Stanisław Talach i Grażyna Fedan [5]. W 1981 roku obszarem działania Komitetu były 4 województwa: łódzkie, skierniewickie, sieradzkie i piotrkowskie. Działo 13 zespołów terenowych: Łódź-Śródmieście, Łagiewniki, Bełchatów, Łowicz, Opoczno, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Rawa Mazowiecka, Sieradz, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Tuszynek i Zgierz. [9] Komitet realizował swoje cele dzięki składkom członkowskim. Podstawowym źródłem dochodów były wpływy otrzymywane od członków wspierających, do których należały m.in. mniejsze i większe przedsiębiorstwa z i spoza Łodzi, spółdzielnie i firmy polonijne. Zakłady pracy nie tylko udzielały pomocy finansowej ale również bezpłatnie udostępniały swoje usługi, np. pomagając w przygotowywaniu materiałów propagandowych [9]. Mniejsze dochody zapewniały składki członków zwyczajnych.

Cele statutowe SKWG w Łodzi realizował poprzez prowadzenie szeroko zakrojonej oświaty zdrowotnej oraz udzielanie pomocy finansowej i materialnej. Oddziały terenowe zajmowały się organizowaniem różnych form edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w regionie łódzkim oraz koordynowały pomoc materialną [9]. Zarząd oddziału zajmował się natomiast oświatą zdrowotną w czasie trwania grudniowych Dni Przeciwgruźliczych.

Do najpopularniejszych form działalności Komitetu z zakresu oświaty zdrowotnej należały:

- konkursy dla chorych i ich rodzin przeprowadzane w szkołach, w ośrodkach służby zdrowia, w prasie; były to np. konkursy plastyczne sprawdzające wiedzę o profilaktyce gruźlicy;
- prelekcje i pokazy gimnastyki oddechowej i ogólnie usprawniającej; emisje slajdów i pogadanek z taśm magnetofonowych dla dzieci;
- wykłady dotyczące leczenia i zapobiegania gruźlicy oraz historii społecznego ruchu z gruźlicą i bieżącej działalności Komitetu. Organizowano m.in. prelekcje dla słuchaczy Policealnego Studium Medycznego, na kierunku pracownik socjalny [11].

W miarę możliwości finansowych Komitet w Łodzi udzielał pomocy materialnej przychodniom przeciwgruźliczym i ich pacjentom. Co roku zapewniano zapomogi z funduszy organizacji dla kilku – kilkunastu osób. Bardzo popularną formą pomocy finansowej był zakup biletów tramwajowych dla pacjentów poddanych leczeniu nadzorowanemu, na przejazd do przychodni przeciwgruźliczych na przyjmowanie leków. W ten sposób refundowano kilkanaście tysięcy przejazdów rocznie. Społeczny Komitet w Łodzi miał też możliwości udzielania jednorazowej pomocy materialnej. W 1982 roku Komitet otrzymał od Specjalistycznego ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc dary z zagranicy. Przy współpracy

poradni przeciwgruźliczych przekazano 404 paczki z odzieżą do woj. łódzkiego i 64 paczki do woj. piotrkowskiego [9]. W 1995 roku SKWG w Łodzi udało się znaleźć sponsorów wśród lokalnych firm, którzy przekazali darowizny rzeczowe (dżemy, poduszki, kołdry i koce) na rzecz Sanatorium w Sokolnikach, które było w tym czasie remontowane [12]. W 1996 roku Oddział łódzki udzielał pomocy finansowej poradniom przeciwgruźliczym w zakupie znaczków i kopert na wezwania dla pacjentów unikających badań kontrolnych i nie zgłaszających się po leki. W tym samym roku zakupiono telewizor i odtwarzacz video dla Specjalistycznego ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc w Łodzi, który używany był do prowadzenia szkoleń personelu medycznego [13].

Do stałych form działalności Komitetu należało współorganizowanie wyjazdów na kolonie dla dzieci zagrożonych gruźlicą z regionu łódzkiego. Oddział otrzymywał środki finansowe od Zarządu Głównego w Warszawie na zrefundowanie wyjazdu dla wyselekcjonowanych przy pomocy poradni przeciwgruźliczych dzieci po przebytej gruźlicy lub z kontaktu z chorym członkiem rodziny. Korzystano np. z organizowanych pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci kolonii w Dźwirzynie dla dzieci niepełnosprawnych [14], czy kolonii w prewentorium dla dzieci w Otwocku [15]. W 1992 roku przy pomocy poradni przeciwgruźliczych wyselekcjonowano 30 dzieci z rodzin o najniższych dochodach i wysłano na kolonie do Sromowic Wyżnych nad Dunajcem. Koszty wyjazdu pokrył w całości ZO z Zarządem Rejonowym Łódź Bałuty [16].

Każdego roku w pierwszych 10 dniach grudnia zwiększała się aktywność Społecznych Komitetów w całym kraju w związku z obchodami Dni Przeciwgruźliczych. Był to najważniejszy okres w roku dla wszystkich Społecznych organizacji walki z gruźlicą. Przed rozpoczęciem Dni w siedzibie łódzkiego Okręgu odbywały się konferencje prasowe dla przedstawicieli prasy, radia i telewizji. Na konferencji przedstawiano zagadnienia związane z zapobieganiem i leczeniem gruźlicy i chorób płuc w regionie łódzkim, podawano program Dni oraz informacje o działalności oświatowo-zdrowotnej Komitetu. Aktualną sytuację epidemiologiczną przedstawiali dyrektorzy Specjalistycznego ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc w Łodzi i Tuszynie [9]. Dziennikarze otrzymywali materiały propagandowe i informacyjne. Rezultatem tych konferencji były artykuły i wzmianki w prasie poświęcone problemowi gruźlicy i chorób płuc oraz sposobom zapobiegania im. W radiu nadawano audycje i informacje o przebiegu Dni Przeciwgruźliczych (Rozgłośnia Polskiego Radia). Telewizja natomiast wyświetlała wywiady z działaczami społecznymi (Ośrodek Łódzki Telewizji Polskiej).

Co roku, w pierwszych dniach grudnia SKWG w Łodzi dekorował budynki służby zdrowia i opieki społecznej, w tym budynek poradni Łódź-Śródmieście – siedzibę Komitetu, przy pomocy plasz dekoracyjnych informujących o obchodach Dni Przeciwgruźliczych. Ponadto umieszczano kompozycje przestrzenne i graficzne o tematyce przeciwgruźliczej w różnych punktach miasta. Wystawy te organizowano w najbardziej uczęszczanych miejscach Łodzi: na Placu Wolności, przy Centralu, Al. Schillera, Al. ZSMP, Dworcu Fabrycznym i Dworcu Kaliskim oraz ul. Moniuszki. Plasz przygotowywane były przez Pracownię Sztuk Plastycznych w Łodzi. Propagowanie walki z chorobami płuc przy pomo-

cy metod wizualnych realizowano także poprzez umieszczanie ekspozycji w zakładach społecznej służby zdrowia, organizowanie wystaw w bibliotekach uniwersyteckich oraz rozprowadzanie ulotek i plakatów w mieście i na dworcach. SKWG w Łodzi rozpowszechniał informacje o chorobach płuc również poprzez organizowanie prelekcji, wyświetlanie tematycznych przeźroczy w kinach przy współpracy Okręgowego Przedsiębiorstwa Rozpowszechniania Filmów w Łodzi, a także wygłaszanie haseł przeciwgruźliczych z głośników dworcowych i wozów z głośnikami.

Do stałych punktów programu Dni Przeciwgruźliczych należało organizowanie konkursów. Tradycyjnie od 1977 roku prowadzono konkursy dla aptek na najlepsze wystawy okienne propagujące zapobieganie gruźlicy i chorób płuc, zwalczanie alkoholizmu i nikotynizmu [10]. SKWG w Łodzi był współorganizatorem tego konkursu razem z PZF „Cefarm”, Społecznym Komitetem Przeciwalkoholowym, Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną i Specjalistycznym ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc w Łodzi. Wystawy oceniane były pod względem największych walorów artystycznych i propagandowych. Można było je oglądać przez cały grudzień i styczeń. Uroczystość wręczenia nagród dla zwycięskich aptek miała miejsce zawsze na początku następnego roku. W Szpitalu Chorób Płuc w Łagiewnikach organizowano zarówno konkursy rysunkowe dla dzieci leczących się, o tematyce zapobiegania chorobom płuc (np. Higiena osobista i otoczenia w walce z gruźlicą [17], Chcę mieć zdrowe płuca [18]), jak i dla oddziałów na najciekawszą formę oświaty zdrowotnej w walce z gruźlicą. Podobny konkurs przeprowadzany był także w przychodniach rejonowych i międzyzakładowych przy współpracy Terenowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych. Dzięki konkursowi dla najlepszej poradni przeciwgruźliczej udawało się przeprowadzić wiele inicjatyw dydaktycznych. Pokazywano filmy, organizowano wykłady i prelekcje w szkołach. Młodzież szkolna miała okazję brać udział w różnych konkursach, m.in. konkursie plastycznym na hasło i plakat czy konkursie sprawdzającym wiadomości o gruźlicy. SKWG w Łodzi współpracował w tym zakresie także z prasą. Fundowano nagrody pieniężne i książkowe dla zwycięzców „Krzyżówki z hasłem”, publikowanej z okazji Dni Przeciwgruźliczych w prasie łódzkiej (Ekspres Ilustrowany i Dziennik Łódzki). Rozwiązaniem krzyżówek były slogany związane z zapobieganiem chorobom płuc.

Prowadzenie oświaty zdrowotnej wiązało się często ze współpracą Komitetu z innymi organizacjami. Bliską współpracę nawiązano z łódzkim Oddziałem Oświaty Zdrowotnej, Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Wydziałem Zdrowia i Opieki Społecznej [10]. Dzięki nawiązanej w 1983 roku współpracy z Kuratorium Oświaty i Wychowania w Łodzi w przedszkolach łódzkich i niektórych przedszkolach w województwach piotrkowskim, skierniewickim i sieradzkim rozdano broszury propagujące ćwiczenia oddechowe i scenariusze imprez artystycznych nt. ochrony płuc i zasad higieny [9]. Realizując swoje założenia SKWG w Łodzi, pracował także razem ze Związkiem Harcerstwa Polskiego, Związkiem Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci a także Komitetami Osiedlowymi i Kołami Gospodyń Wiejskich. Przede wszystkim jednak łódzki Komitet współpracował z instytucjami o pokrewnych celach. Najważniejszą był

Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej Gruźlicy i Chorób Płuc w Łodzi pod kierownictwem dyrektora Jana Wardy, który aktywnie działał w łódzkim Komitecie. Pracownicy ZOZ-u przygotowywali fachowe materiały nt. gruźlicy, których używał Komitet. Wśród innych pokrewnych stowarzyszeń pracowano z Zarządem Oddziału Polskiego Towarzystwa Ftyzjopneumonologicznego, Społecznym Komitetem Przeciwytytoniowym, Społecznym Komitetem Przeciwalkoholowym i Polskim Czerwonym Krzyżem.

Wielu członków łódzkiego oddziału pełniło równocześnie przez wiele lat funkcje w Zarządzie Głównym. Wielu z nich otrzymało złote i srebrne honorowe odznaki „Za zasługi w walce z gruźlicą” przyznawane przez Zarząd w Warszawie. Łódzki Oddział był także organizatorem uroczystości rocznicowych, m.in. zorganizował: obchody 40-lecia walki z gruźlicą i chorobami płuc w regionie łódzkim, we wrześniu 1985 roku; konferencję jubileuszową 70-lecia społecznej walki z gruźlicą w Łodzi i 20-lecia Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc oraz uroczystość obchodów 75-lecia walki z gruźlicą w Łodzi i 57 lat działalności Szpitala Chorób Płuc w Łagiewnikach w listopadzie 1983 roku. Podczas tej ostatniej uroczystości SKWG w Łodzi razem ze Szpitalem Chorób Płuc w Łagiewnikach otrzymały honorowe odznaki Miasta Łodzi. Tego typu uroczystości były doskonałą okazją do popularyzowania i nagłaśniania działalności Komitetu.

Na rozwiązanie SKWG złożyło się kilka czynników. Jednym z nich był brak od połowy lat 90-tych wsparcia Zarządu Głównego w Warszawie, który praktycznie zaprzestał działalności [19]. Oddział łódzki przez ostatnie lata działał samodzielnie. Najważniejszą jednak przyczyną późniejszego rozwiązania organizacji były trudności finansowe po przemianach politycznych 1989 roku. Od 1990 roku zaczęto odczuwać skutki rządowej decyzji o zaprzestaniu dotowania społecznych organizacji. Komitet zaczął mieć poważne problemy z pozyskiwaniem funduszy na swoją działalność. Większość zakładów pracy, które do tej pory wspomagały Komitet, w realiach zmieniającej się sytuacji gospodarczej przestało przekazywać dotacje na cele dobroczynne. W latach 90-tych poszukiwanie środków finansowych stało się podstawowym celem SKWG. Na początku każdego roku pracownicy Komitetu koncentrowali się na wysyłaniu apeli do przedsiębiorstw i zakładów pracy z prośbą o wsparcie. Dopiero po zgromadzeniu odpowiednich funduszy organizacja była w stanie rozpocząć planowanie działalności statutowej na bieżący rok [14]. Działacze Komitetu szukali też innych metod finansowania działalności. Do 1998 roku Komitet otrzymywał dotacje z Wydziału Zdrowia Publicznego, które przeznaczane były na zakup biletów dla pacjentów objętych nadzorowanym leczeniem oraz na oświatę zdrowotną [20]. Znaczne kwoty otrzymywano w postaci odsetek od zablokowanych środków na terminowych rachunkach bankowych. W początku 1992 roku SKWG wysłał do sądów rejonowych i wojewódzkich pisma z prośbą o uwzględnienie stowarzyszenia przy orzekaniu kar w postaci nawiązek na cele społeczne [16]. Znaczne wpływy z tego źródła uległy jednak obniżeniu pod koniec lat 90-tych na skutek coraz większych kosztów komorniczego egzekwowania tych pieniędzy.

Drugim ważnym powodem zaprzestania działalności była spadająca liczba członków wynikająca z braku nowych chętnych do pracy społecznej. Dotychczasowi społecznicy rezygnowali z przyczyn zdrowotnych lub osobistych. Spadek liczby członków zwyczajnych wynikał także z niepewnej sytuacji finansowej stowarzyszenia, które nie było w stanie zapewnić sobie ciągłości działań. Problem ten dotyczył też niektórych oddziałów terenowych, które w związku z likwidacją cząstkowych etatów powoli ograniczały i zaprzestały swojej działalności. Biuro Zarządu Okręgu nie miało pracownika etatowego od 1994 roku (w 1982 pracowały 3 osoby, w tym jedna na pełnym etacie).

Do wyżej wymienionych problemów dołączyły trudności z lokalem w latach 1997-1998 i 1999-2000, przez co Komitet miał trudności z wykonywaniem zadań statutowych. W tym okresie Komitet był zmuszony do dwóch przeprowadzek. Pierwsza, tymczasowa, związana była z remontem zajmowanych pomieszczeń i trwała od września do czerwca 1998 roku (przeprowadzka do tymczasowego lokalu w Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc przy ul. Limanowskiego 47). W listopadzie 1999 roku otrzymano informację o likwidacji poradni przy ul. Moniuszki 7/9, w której zmieściła się siedziba Komitetu. Dopiero w lutym następnego roku Komitetowi przydzielono nowy lokal na terenie Poradni Łódź-Polesie przy ul. Mielczarskiego 35. W trakcie przeprowadzki pojawiły się problemy z wolną salą na rzeczy i dokumenty Komitetu. Dopiero interwencja Wicemarszałka Sejmiku Samorządowego, prof. Adama Dzikiego zapewniła organizacji pomieszczenie we wrześniu 2000 roku [19].

W ostatnich latach funkcjonowania Komitetu w Łodzi (1999-2002) głównym powodem braku działalności statutowej były nadal trudności finansowe [21]. Odbijające się w tym czasie zebrania Zarządu Oddziału Łódzkiego dotyczyły jedynie kłopotów z funduszami. W związku z małą liczbą członków Komitetu (pozostało jedynie 7 osób) i braku aktualnego statutu podjęto w styczniu 2003 roku decyzję o rozwiązaniu organizacji. Komitet przestał istnieć z dniem 28.02.2003 [22].

Społeczny Komitet Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi od początku należał do najbardziej aktywnych przeciwgruźliczych organizacji społecznych w kraju. Po formalnej reorganizacji w 1972 roku działacze Komitetu prowadzili swoją działalność z powodzeniem przez ponad 20 lat. Zgodnie ze statutem, podstawowym zadaniem SKWG było przekazywanie informacji o zakaźności, wykrywaniu i najnowszych metodach leczenia gruźlicy. Realizowano je poprzez współpracę z lokalnymi poradniami, szkołami i zakładami pracy. Członkowie Oddziału w Łodzi zajmowali się także motywowaniem personelu przychodni i oddziałów szpitalnych do aktywnego angażowania się w działalność oświatową prowadzoną przez Komitet. W ten sposób pod patronatem SKWG udawało się przeprowadzić wiele inicjatyw szkoleniowych i propagandowych, które stanowiły ważny element programu zwalczania gruźlicy w regionie łódzkim. Działalność Komitetu niosła za sobą szczególne znaczenie w Łodzi, w mieście o długiej tradycji walki z chorobami płuc. Pomimo trudności, które, napotykało w ostatnich 10 latach działalności, Oddział łódzki starał się jak najdłużej, w miarę ograniczonych możliwości, realizować założenia statutowe, co nie byłoby możliwe bez wysiłków wszystkich zaangażowanych przez lata działaczy Komitetu.

PIŚMIENNICTWO

1. Kuczborski S, Warda J. 25 lat walki z gruźlicą w Łodzi. Łódź, 1970.
2. Informator o społecznych organizacjach do walki z gruźlicą w Polsce 1971.
3. Z dziejów walki z gruźlicą w Łodzi. Łódź, 1979.
4. Supady J, Włodarczyk M. Gruźlica w Łodzi w latach 1945-1970. Z dziejów walki z chorobą. Łódź, 2006.
5. Minęło piętnaście lat.... Łódź, 1973.
6. Uchwała I Krajowego Zjazdu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc. Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc. 1(33), 1972.
7. Statut Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc. Warszawa, 1972.
8. Życie organizacyjne. Walka z Gruźlicą i Chorobami Płuc. 9(41), 1972.
9. Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc – Okręgu w Łodzi w okresie od 30.06.1981 do 10.04.1986.
10. Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu w rejonie łódzkim w latach 1977-1980. Łódź, 1981.
11. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1990 roku.
12. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1995 roku.
13. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1996 roku.
14. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1991 roku.
15. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1993 roku.
16. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1992 roku.
17. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi w 1989 roku.
18. Materiały archiwalne Oddziału Łódzkiego Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc dot. prowadzonej działalności z zakresu oświaty zdrowotnej i organizacji Dni Przeciwgruźliczych za rok 1990 roku.
19. Informacja nt. działalności Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi o okresie 9-ciu miesięcy 2000 roku.
20. Sprawozdania z działalności Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi za lata od 1994 do 1998 roku.
21. Protokół Komisji Rewizyjnej Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi z dn. 24.01.2003 roku.
22. Protokół nr 1/2003 z posiedzenia Zarządu Oddziału Łódzkiego Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w dn. 24.01.2003.
23. Statut Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą w Łodzi, Łódź, 1965
24. Materiały archiwalne Oddziału Łódzkiego Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc dot. prowadzonej działalności z zakresu oświaty zdrowotnej i organizacji Dni Przeciwgruźliczych za lata od 1980 do 1999 roku.
25. Sprawozdanie z działalności Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc Dzielnicy Łódź – Śródmieście za lata od 1980 do 1987 roku.
26. Sprawozdania Komisji Rewizyjnej z kontroli działalności finansowej Zarządu Okręgu Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Łodzi za lata od 1989 do 1992 i 1998 do 1999 roku.

Informacje o Autorce

Mgr MARTA MIŚKIEWICZ – doktorantka, Zakład Historii Medycyny i Farmacji, Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Adres do korespondencji

Marta Miśkiewicz
Zakład Historii Medycyny i Farmacji, Uniwersytet Medyczny w Łodzi
ul. Muszyńskiego 2, 90-151 Łódź
tel. 042 677 92 87